Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Telenești (Judecător Iarmaliuc Ludmila)
Dosarul: nr.2a-4568/23 (2-23117321-02-2a-12122023)

D E C I Z I E

22 februarie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Țurcan Ion
Judecătorii Malîi Ala și Panov Ana

examinând în procedură scrisă apelul declarat de avocatul ***** în interesele apelantei *****. împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 18 octombrie 2023 emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată cu ***valoare redusă*** depusă de *****. către ***** privind încasarea datoriei, penalității de întârziere, cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă:

La 14 august 2023, *****. s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată către ***** privind încasarea datoriei restante în sumă de 5000 lei, penalității de întârziere în sumă de 5000 lei, cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 07 decembrie 2021, *****. în calitate de împrumutător și ***** în calitate de împrumutat au încheiat contractul de împrumut nr.857077, în temeiul căruia *****. s-a obligat să-i acorde ***** un împrumut în valoare de 5000 lei pe un termen de 30 zile, iar împrumutatul ***** s-a obligat să restituie împrumutul cu costurile aferente în conformitate cu prevederile contractuale și graficului de rambursare a împrumutului.

Indică precum că a acordat împrumutul în termenii și în condițiile prevăzute de contract, astfel îndeplinindu-și toate obligațiunile asumate față de pârât, iar pârâtul ***** nu-și execută cu bună credință obligațiunile contractuale asumate, ceea ce a generat întârzieri de plată.

Menționează că în scopul soluționării amiabile a litigiului, reclamanta a expediat în adresa debitorului o pretenție (f.d.10) potrivit căreia a solicitat achitarea datoriei, comunicând și privind consecințele ce vor surveni în cazul neonorării obligațiunilor sale, reclamație lăsată fără răspuns și executare, motiv pentru care s-a adresat cu prezenta acțiunea în judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 18 octombrie 2023, acțiunea a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea de la ***** în beneficiul *****. a datoriei în sumă de 5000 lei, taxei de stat în sumă de 270

lei,chletuielilor de asistență juridică în sumă de 492 lei, cheltuielilor de citare în sumă de 110 lei, în rest acțiunea a fost respinsă.

Nefiind de acord parțial cu hotărârea instanței, la data de 03 noiembrie 2023 *****. a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia în partea respingerii pretenției de încasare a penalității cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea cererii de apel a indicat că nu este de acord parțial cu hotărârea instanței de fond, în partea respingerii pretenției de încasare a penalității în sumă de 5000 lei, dat fiind emisă în această parte cu aplicarea și interpretarea eronată a normelor de drept material, circumstanțele importante ale cauzei nu au fost elucidate pe deplin, instanța superficial a evaluat materialele dosarului, nu a luat în considerație argumentele prezentate, în rezultat, soluția primei instanțe este una neîntemeiată, pasibilă de a fi casată în partea contestată.

Susține că intimatul s-a obligat să achite penalitate de întârziere în mărime de 0,8 % pe zi din suma restantă ce constituie 5000 lei (5000 lei x 0.8 % x 125 zile).

Dat fiind că debitorul s-a aflat în întârziere de plată instanța de fond neîntemeiat a respins cerința de încasare a penalității de întârziere.

Consideră că instanța de fond nu a ținut cont de interesele creditorului care prin neachitarea împrumutului în termen a suportat un prejudiciu, care anterior semnării contractului a fost evaluat și negociat cu debitorul prin inserarea clauzei penale, iar prima instanță greșit a respins această cerință ca fiind abuzivă.

În acest context, consideră neîntemeiată parțial soluția instanței de fond întrucât nu corespunde normelor de drept material.

Prezenta cauză cade sub incidența prevederilor art.276^2- art.276^4 CPC, fapt care nu implică obligația instanței de citare a părților.

Studiind cererea de apel în cumul cu materialele cauzei, Colegiul consideră necesar de a respinge apelul declarat, a menține hotărârea instanței de fond.

În conformitate cu prevederile art.385 lit. a) CPC, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Potrivit dispozițiilor art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Conform prevederilor art.117 alin.(1) CPC, probe în cauze civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

Potrivit art.121 CPC, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe importante pentru soluționarea justă a cazului. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficientă pentru soluționarea cauzei.

Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art.240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importantă pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

Potrivit dispozițiilor art.373 alin.(1), (2), (5) CPC instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit art.276^2 alin. (1) CPC, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depășește 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanței, fără a se lua considerare dobânzile, penalitățile, cheltuielile de judecată și alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.

Conform art.276^3 alin.(1)–(3)CPC, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică. Judecătorul poate să respingă o astfel de solicitare în cazul în care consideră reieșind din împrejurările cauzei precum că nu sunt necesare dezbateri publice. Respingerea se dispune printr-o încheiere motivată care poate fi cată odată cu fondul.

În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanței

judecătorești și reclamantului o referință, precum și copii de pe înscrisurile necesare. Pârâtul poate depune o cerere reconvențională în condițiile art.172 și 173 doar dacă valoarea acțiunii reconvenționale nu depășește valoarea admisibilă și condițiile legale de exercitare a cererii inițiale cu valoare redusă.

Potrivit art.276^4 alin. (1), (2) CPC, instanța soluționează cauza și adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar.

Conform art.9 alin.(1) și (2) din Codul civil, drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sânt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile legislației civile.

(2) Drepturile și obligațiile civile apar:

a) din ***contracte*** și din alte acte juridice;

b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariției drepturilor și obligațiilor civile;

c) din hotărâre judecătorească în care sânt stabilite drepturi și obligații;

d) în urma creării și dobândirii de bunuri în temeiuri neinterzise de lege;

e) în urma elaborării obiectelor de proprietate intelectuală;

f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane;

g) în urma îmbogățirii fără justă cauză;

h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice și juridice și a unor evenimente de care legea leagă apariția unor efecte juridice în materie civilă.

În conformitate cu art.10 alin.(1) și (2) din Codul civil, persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu ***contractul,*** cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară.

Neexercitarea de către persoanele fizice și juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

Potrivit art.11 alin.(1)-(2) din Codul civil, buna-credință este un standard de conduită a unei părți, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere și luarea în cont a intereselor celeilalte părți la raportul juridic.

În special, este contrar bunei-credințe ca o parte să acționeze în contradicție cu declarațiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declarații sau acel comportament.

Conform art.16 alin.(1) din Codul civil, apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin:

a) recunoașterea dreptului;

b) restabilirea situației anterioare încălcării dreptului și suprimarea acțiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui;

c) constatarea sau, după caz, declararea nulității actului juridic;

d) declararea nulității actului emis de o autoritate publică;

e***) impunerea la executarea obligației în natură***;

f) autoapărare;

g) repararea prejudiciului patrimonial și, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial;

h) încasarea dobânzii de întârziere sau, după caz, a penalității;

i) rezoluțiunea sau modificarea contractului;

j) neaplicarea de către instanța de judecată a actului ce contravine legii emis de o autoritate publică;

k) alte căi prevăzute de lege.

În conformitate cu art.774 alin.(1) din Codul Civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Potrivit art.775 alin.(1) din Codul civil, debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației.

În temeiul art.776 din Codul civil, obligațiile se nasc din ***contract***, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Potrivit art.858 alin.(1)-(2) din Codul civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații.

Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună credință, la locul și în momentul stabilit.

În conformitate cu prevederile art.1242 alin.(1) din Codul civil, prin ***contractul de împrumut*** o parte (împrumutătorul) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

Conform art.901 alin.(1) din Codul civil, atunci când, fără justificare, debitorul nu își execută obligația, creditorul poate, în condițiile legii și, după caz, ale contractului, la alegerea sa:

a) să ceară executarea silită a obligației;

b) să suspende executarea obligației corelative;

c) să reducă obligația sa corelativă;

d) să recurgă la rezoluțiunea contractului;

e) să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare;

f) să exercite orice alt mijloc juridic de apărare, prevăzut de lege sau contract, pentru realizarea dreptului său încălcat prin neexecutare.

Potrivit art.912 alin.(1) din Codul civil creditorul are dreptul de a obține plata silită a sumelor de bani datorate ajunse la scadență.

Conform art.15 alin.(7) din Legea nr.202 privind contractele de credit pentru consumatori, ***se interzice aplicarea oricăror plăți*** (inclusiv dobânzi, comisioane, taxe, penalități, dobânzi de întârziere și orice alt tip de plăți) ***aferente unui contract de acordare a creditului pentru consumator pe un termen mai mic de 2 ani*** și/sau în care ***suma inițială debursată este de până la 50 de mii de lei*** (pentru linia de credit, valoarea de referință se va considera suma maximă stabilită în contractul de credit), a căror valoare totală să depășească valoarea debursată conform contractului respectiv sau valoarea de intrare a bunului în contractul de leasing financiar.

[Art.15 al.(7) introdus prin LP23 din 27.02.20, MO87-93/20.03.20 art.112; în vigoare 20.06.20]

Potrivit prevederilor art.9 alin.(1) CPC instanței judecătorești îi revine un rol diriguitor în organizarea și desfășurarea procesului, ale cărui limite și al cărui conținut sânt stabilite de prezentul cod și de alte legi.

Din probatoriul administrat în speță, Colegiul a stabilit că la data de 07 decembrie 2021, *****. în calitate de împrumutător și ***** în calitate de împrumutat au încheiat contractul de împrumut nr.857077, în temeiul căruia *****. s-a obligat să-i acorde ***** un împrumut în valoare de 5000 lei pe un termen de 30 zile, iar împrumutatul ***** s-a obligat să restituie împrumutul cu costurile aferente în conformitate cu prevederile contractuale și graficului de rambursare a împrumutului.

Totodată, Colegiul atestă că ***** a solicitat de la *****. și a beneficiat de un împrumut în valoare totală de 5000 lei, fapt consemnat de aceasta în contractul de împrumut și ordinul de eliberare a numerarului nr.857077 din 07 decembrie 2021 (f.d.9), ceea ce denotă că *****. a eliberat lui ***** suma de 5000 lei.

Concomitent, Colegiul în mod distinct constată că pârâta intimată ***** nu și-a executat obligațiile contractuale.

În vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, reclamanta a expediat în adresa debitorului o pretenție (f.d.10) potrivit căreia a solicitat achitarea datoriei, comunicând și privind consecințele ce vor surveni în cazul neonorării obligațiunilor sale, reclamație lăsată fără răspuns și executare, motiv pentru care s-a adresat cu prezenta acțiunea în judecată.

La 14 august 2023, *****. s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată către ***** privind încasarea datoriei restante în sumă de 5000 lei, penalității de întârziere în sumă de 5000 lei, cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 18 octombrie 2023, acțiunea a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea de la ***** în beneficiul *****. a datoriei în sumă de 5000 lei, taxei de stat în sumă de 270 lei,chletuielilor de asistență juridică în sumă de 492 lei, cheltuielilor de citare în sumă de 110 lei, în rest acțiunea a fost respinsă.

Nefiind de acord parțial cu hotărârea instanței, la data de 03 noiembrie 2023 *****. a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia în partea respingerii pretenției de încasare a penalității cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Raportând dispozițiile normelor citate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe prin prisma pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul consideră concluzia instanței de fond una întemeiată.

Verificând legalitatea hotărârii contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în cererea de apel, instanța de apel constată că soluția a fost dată de către instanța de fond cu elucidarea pe deplin a circumstanțele cauzei, cu lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele invocate.

Potrivit dispoziției art.373 alin.(1), (2), (5) CPC instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță, ***astfel încât instanța de apel urmează să se pronunțe doar asupra pretențiilor încasare a penalității*** în mărime de 5000 lei, cheltuielilor de judecată.

Colegiul apreciază ca fiind neîntemeiată cerința de încasare a penalității de întârziere în sumă de 5000 lei în condițiile în care este o clauză standard ce nu își are temei legal în prezenta speță.

Potrivit art.11 alin.(1) din Codul civil, buna-credință este un standard de conduită a unei părți, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere și luarea în cont a intereselor celeilalte părți la raportul juridic.

În temeiul art.775 alin.(1) din Codul civil, debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației.

Iar, conform alin.(2) al aceluiași articol, este nulă clauza prin care se derogă de la dispozițiile alin.(1).

Potrivit art.947 alin. (1) din Codul civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate).

Conform art.1073 alin. (1) din Codul civil, ***<u>într-un contract dintre profesioniști, clauza propusă de către o parte care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă</u>*** dacă este prevăzută la art.1077 și deviază considerabil, contrar bunei-credințe, de la bunele practici comerciale.

Potrivit art.1076 alin.(1) din Codul civil, clauza abuzivă este lovită de nulitate absolută.

Conform art.1077 alin.(1) pct.4) lit. a) din Codul civil, ***<u>sânt considerate abuzive clauzele care nu au fost negociate individual și au ca obiect sau efect, faptul că contractul generează obligații în sarcina consumatorului</u>***, dar nu generează obligații în sarcina profesionistului.

Totodată, potrivit art.1077 alin. (1) pct.6) din Codul civil, ***<u>sânt considerate abuzive clauzele care nu au fost negociate individual și au ca obiect sau efect</u>***, ***<u>solicitarea de la consumatorul care nu și-a executat obligația</u>*** fără justificare a ***<u>unei penalități disproporționate</u>*** în raport cu prejudiciul cauzat prin neexecutarea obligațiilor contractuale.

În corespundere cu art.1081 alin .(4) din Codul civil privind domeniul de aplicare a clauzelor abuzive, relevă că orice clauză contrară dispozițiilor prezentului capitol este lovită de nulitate absolute.

Conform prevederilor pct.3.3 din contractul nr.857077 din 07 decembrie 2021, în situația în care există sume restante, împrumutătorul va aplica pentru fiecare zi de întârziere până la rambursarea totală a restanței o penalitate zilnică echivalentă cu 0,8 % pe zi din suma restantă.

Potrivit calculul prezentat de *****. aceasta pretinde din contul debitorului ***** a penalității de întârziere în sumă de 5000 lei (5000 lei x 0,8 % x 125 zile).

Dat fiind că cerința privind încasarea penalității în cazul întârzierii de plată este în detrimentul consumatorului, aceasta fiind contrară și cerințelor de bună-credință, nu a fost negociată individual cu pârâtul, clauza respectivă este una abuzivă, or, se referă doar la neexecutarea obligațiilor de către partea pârâtă, în sarcina reclamantei nefiind instituite careva obligații în caz de neexecutare.

În această ordine de idei, Colegiul califică contractul nominalizat ca fiind de adeziune, or acesta a fost formulat din timp de către reclamantă pentru o multitudine de potențiali clienți și propuse și încheiate fără posibilitatea de negociere.

Se consideră întotdeauna că o clauză nu s-a negociat individual atunci când a fost redactată în prealabil, iar din acest motiv, consumatorul nu a avut posibilitatea de a influența conținutul clauzei, în special în cazul unui contract de adeziune, așa după cum sunt contractele credit/împrumut, or, prezentarea către public a diferitor pachete/opțiuni de creditare/împrumut reprezintă o formă de publicitate/de informare, în legătură cu serviciile oferite, însă odată făcută

alegerea unui anumit tip de produs, de către consumator, acesta este lipsit de posibilitatea reală de a negocia condițiile/termenele/clauzele acelui contract, pentru care a optat, în urma informării.

Astfel, ***negocierea directă cu consumatorul nu este echivalentă cu prezentarea pachetului de servicii de către împrumutător și cu obligația de informare***, negocierea presupunând, ca partea, consumatorul, să aibă posibilitatea modificării clauzelor contractuale.

Respectiv, consimțământul dat de consumatorul ***** la momentul încheierii contractului, prin prisma legii, poate fi considerat inexistent, întrucât a fost exprimat în contextul unei stări de constrângere financiară, stare de care *****. a profitat și a impus obligații excesive pe seama pârâtei intimate, aflat în acest sens într-o poziție net-dezavantajoasă.

În această ordine de idei, Colegiul califică contractul nominalizat ca fiind de adeziune, or acesta a fost formulat din timp de către reclamantă pentru o multitudine de potențiali clienți și propuse și încheiate fără posibilitatea de negociere, iar caracterul abuziv al unei clauze contractuale este temei de declarare a nulității absolute a unei astfel de clauze.

Având în vedere că clauza nominalizată este abuzivă, aceasta este pasibilă de a fi anulată, iar compensația solicitată în acest sens este nemotivată legal.

De asemenea, nu pot fi reținute argumentele apelantei *****. precum că nu este clauză standard în condițiile în care actele cauzei raportate la cadrul legal pertinent demonstrează contrariul.

Colegiul apreciază cu certitudine caracterul formal al argumentelor apelantei care ***nu generează opozabilitate instanței*** atât timp cât aceste argumente nu au fost confirmate prin alte probe relevante și admisibile.

Totodată, potrivit dispozițiilor art.880 alin.(4), (6) din Codul civil, înainte ca consumatorul să încheie un contract sau să accepte o ofertă, ***profesionistul trebuie să solicite consimțământul explicit din partea consumatorului*** cu privire la orice plată suplimentară față de cea asupra căreia s-au înțeles anterior prin care se remunerează obligația contractuală principală a profesionistului. ***În cazul în care profesionistul*** nu a obținut consimțământul explicit al consumatorului, însă ***l-a dedus utilizând opțiuni incluse în mod automat pe care consumatorul trebuie să le respingă*** pentru a evita plata suplimentară sau ***prin acceptarea condițiilor contractuale standard***, ***consumatorul poate pretinde restituirea acestei plăți.***

Dispozițiile prezentului articol nu se aplică contractelor prevăzute la art.1018 alin. (2) lit. a)-j), l) și m) și alin. (3), (6) și (8). Prezentul articol se aplică plăților suplimentare impuse consumatorului pe baza unui contract de servicii financiare dacă acesta este un contract legat de contractul căruia i se aplică prezentul articol.”, iar orice clauză contrară dispozițiilor prezentului

articol în detrimentul consumatorului este lovită de nulitate absolută.

La caz, apelanta *****. nu a făcut dovada solicitării și obținerii consimțământului explicit din partea consumatorului (*****), dar l-a dedus utilizând opțiuni incluse în mod automat, iar, caracterul abuziv al unei clauze contractuale este temei de declarare a nulității absolute a unei astfel de clauze.

Dintr-o altă perspectivă, Colegiul constată că clauza penală în mărime de 0,8 % din suma restantă pentru fiecare zi de întârziere, pe lângă faptul că este abuzivă, nefiind negociată individual cu pârâtul, este și disproporționat de mare în raport cu prejudiciul cauzat prin neexecutarea obligațiilor contractuale.

De altfel, conform art.15 alin.(7) din Legea nr.202 din 12.07.2013 (privind contractele de credit pentru consumatori), ***se interzice aplicarea oricăror plăți*** (dobânzi, comisioane, taxe, penalități, dobânzi de întârziere și orice alt tip de plăți) ***aferente unui contract de acordare a creditului pentru consumator pe un termen mai mic de 2 ani*** și/sau în care ***suma inițială debursată este de până la 50 mii de lei*** (pentru linia de credit valoarea de referință se va considera suma maximă stabilită în contract), a căror valoare totală să depășească valoarea debursată conform contractului […].

Conform art.15 alin.(9) din Legea 202/2013, ***în cazul încălcării prevederilor alin.(7)*** […], ***creditorul are dreptul să solicite doar restituirea sumei inițiale debursate conform contractului de credit acordat, fără revendicarea altor plăți prevăzute în contract*** (inclusiv dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de plăți). Prezenta prevedere se aplică inclusiv când creditorul a transmis unei persoane terțe dreptul de încasare a creanțelor aferente contractului de credit.

La caz, reclamanta apelantă *****. în temeiul contractului de împrumut nr.857077 din 07 decembrie 2021, pretinde de la debitorul ***** restituirea pe lângă datoria de bază și a penalității de întârziere în sumă de 5000 lei, deși conform art.15 alin.(7) din Legea nr.202 privind contractele de credit pentru consumatori, ***se interzice aplicarea oricăror plăți*** (inclusiv dobânzi, comisioane, taxe, ***penalități,*** dobânzi de întârziere și orice alt tip de plăți) ***aferente unui contract de acordare a creditului pentru consumator*** pe un termen mai mic de 2 ani și/***sau*** ***în care*** ***suma inițială debursată este de până la 50 de mii de lei*** (pentru linia de credit, valoarea de referință se va considera suma maximă stabilită în contractul de credit), a căror valoare totală să depășească valoarea debursată conform contractului respectiv sau valoarea de intrare a bunului în contractul de leasing financiar. *[Art.15 al.(7) introdus prin LP23 din 27.02.20, MO87-93/20.03.20 art.112;* ***în vigoare 20.06.20****]*.

Așadar, dat fiind că prevederea legală sus enunțată era una în vigoare, aplicabilă speței, or la caz consumatorului ***** i-a fost oferit un credit nebancar de 5000 lei ce nu depășește 50 000 lei, pe un termen de 30 zile, apelanta pretinde

fără a avea un careva temei legal, contrar normei legale sus indicate, de rând cu datoria restantă la împrumut și încasarea inclusiv a penalității în sumă de 5000 lei, este justificată soluția instanței de fond de respingere a acestei pretenții.

Așadar, solicitarea reclamantei de încasare a penalității de întârziere în sumă de 5000 lei este una neîntemeiată, care nu își are temei legal în prezenta speță, în temei legal fiind respinsă, motiv pentru care Colegiul menține hotărârea instanței de fond în partea contestată.

În consecință, Colegiul conchide că toate argumentele și afirmațiile invocate de către apelantă, sunt vădit lipsite de suport juridic, iar instanța de apel le apreciază ca fiind inconsistente și fără raționament juridic valabil circumstanțelor speței.

Potrivit prevederilor art.94 CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părții care a avut câștig de cauză toate cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Subsecvent, colegiul menține hotărârea instanței de fond și în partea cheltuielilor de judecată, fiind o cerință subsecventă celei principale, poartă soarta cerinței de bază, din contul debitorului urmând a fi încasată taxa de stat suportată în instanța de fond proporțional pretențiilor admise din acțiune în sumă de 270 lei, precum și cheltuielilor de citare în sumă de 110 lei, fiind făcută dovada suportării acestora.

Colegiul ține să remarce și că apelanta utilizând calea de atac nu a prezentat în instanța de apel probe de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată.

Mai mult, CEDO reține că, deși articolul 6 § 1 obligă instanțele să își motiveze hotărârile, acesta nu poate fi interpretat ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, 19 aprilie 1994, pct. 61,). Instanțele trebuie să răspundă la argumentele esențiale ale părților, dar măsura în care se aplică această obligație poate varia în funcție de natura hotărârii și, prin urmare, trebuie apreciată în baza circumstanțelor cauzei (Hiro Balani împotriva Spaniei, 9 decembrie 1994, pct. 27).

Față de cele ce preced, având în vedere că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de către apelantă sunt nefondate și combătute integral prin constatările expuse supra, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat și a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art.385 lit. a) art.276^4 CPC, Colegiul Civil comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

d e c i d e:

Se respinge apelul declarat de *****.

Se menține hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 18 octombrie 2023 emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată cu ***valoare redusă*** depusă de *****. către ***** privind încasarea datoriei, penalității de întârziere, cheltuielilor de judecată.

Decizia instanței de apel nu se supune recursului, fiind definitivă și irevocabilă de la pronunțare.

Președintele completului
Țurcan Ion

Judecătorii Malîi Ala

Panov Ana

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Telenești (Judecător Iarmaliuc Ludmila)
Dosarul: nr.2a-4568/23 (2-23117321-02-2a-12122023)

D I S P O Z I T I V U L
D E C I Z I E I

22 februarie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Țurcan Ion
Judecătorii Malîi Ala și Panov Ana

examinând în procedură scrisă apelul declarat de avocatul ***** în interesele apelantei *****. împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 18 octombrie 2023 emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată cu ***valoare redusă*** depusă de *****. către ***** privind încasarea datoriei, penalității de întârziere, cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu prevederile art.385 lit. a) art.276^4 CPC, Colegiul Civil comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

d e c i d e:

Se respinge apelul declarat de *****.

Se menține hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 18 octombrie 2023 emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată cu ***valoare redusă*** depusă de *****. către ***** privind încasarea datoriei, penalității de întârziere, cheltuielilor de judecată.

Decizia instanței de apel nu se supune recursului, fiind definitivă și irevocabilă de la pronunțare.

Președintele completului
Țurcan Ion

Judecătorii Malîi Ala

Panov Ana